

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knižničisćizěrnj w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschědplatu 40 np. dostacž.

16. njedžela po šwjatej Trojiznj.

Matth. 11, 25—30.

To šu drohotne šłowa našeho Anjesa, kotrež měle šo munjescž hacž na kónz semje. Jeli šo hišće njewěsch, ša czo mašć Jesuša džeržecž: jowle móžescž jemu hluboko do wutrobj pohladacž. Jeli šo hišće njewěsch, što šćhescžijanski cžłowjekejši posćicža: jowle móžescž wufnecž, šo je ewangelij Jesom Šhrysta najlubosćnišće powołanje, kotrež je šo hdy cžłowjekam dostało. Nicžeho lěpsšeho njemóžemy cžinić, dyžli tole lubosćne Jesuškowe powołanje tam pschenjescž, hdžez šo rada a trošćt a šmėrowanje pyta. A tak dha njedyrbi tež našće njedželske łopjeno nicžo druge bycž, šćhiba powołanje na wšćh cžitarjow:

Bóžće k Jesuškěj — wón waž wšćhewi!

Bóh daj wam wotewrjenejši wušći a šwólne wutrobj. Njedžeržće to ša prošćne šłowa, džeržće jo ša šbóžnu, wěštu wěrnosć, šćtož wam Jesušk praji. Teho šo nicžto kacž njebudže, šćtož tole powołanje šćžěhuje. Šłozćće najprjedy šwojej woczi na teho, kotryž tudj rěczi.

Šćto tak pschecželnjwje pscheprosćhuje?

Muž pošny wyšćosćće a miłosćće. Muž, kotryž je Bohu pschuwšny, kacž hewak žadny cžłowjek na šemi. Šćhšćće jeno šami, šćtož wón praji: „Wšćitke wězy šu mi podate wot mojeho Wótza!“ To džě je šłowo, kacž š wjěšćim hordom žadny kral na šemi hdy wurěcžal njeje. Njěšćonczneho Anjesa njebjekow a šemje wón šwojeho

Wótza mjenuje. A wšćo, šćtož jeho Wótzej šćušća, wón šwoje mjenuje. Wón wě, šo je wón šam tón herba wšćh wězow, kotrež je Bóh šćworik. Šćto šamože tajće bohatsćtvo wumyšćlicž? Šlej, takle bohaty, takle majestostnjewulki je tón, kotryž tudj š nami rěczi, Jesušk Šhrystušk.

A tónle šamy, njěšćoncznje bohaty Šsyn najwšćhšćeho Boha šćeji tu pschěd nami w jednorejši podobj. Nicžo wot pschěšćěnjewa, nicžo wot pyhi a krasćosćće, woczi kałateje, na nim njewidžišć. Š tym šamym dychom, š kotrymž šo herbu wšćh wězow mjenuje, wón praji: „ja šym cžicheje myšćle a š wutrobu pošorny.“ A šćtož je jeho widžak, dyrbi to wobćrucžić. Najcžišćeje myšćle a najpošornyšći wšćh cžłowjekow je wón, pschězo w lubosććepošny wobćhadže š najnižćimi w ludu, pschězo wobdawany wot tajćh, kotřiz trošćt a pomoz pytaju, pschězo nadeńćć pola tyh, kiž buchju hewak šazpivani. A pschě tym pschězo hotowy pomhacž, trošćtowacž, zušć brėmjewa na šo bracž, ša druhich cžěpcić, haj wumrjecž. Teho žyle žiwjenje nicžo dyžli šćuženje, a šdobom kacžka wyšćosćć a kacžka pošornyšćć! Wudri a pošomni tuteho šwěta njejšću to ženje wopšćijeli.

Wón džě jo šam praji: „Nicžto nješćnaje Šsyna, šćhiba Wótz.“ Teho lošć bě, šazpjeny a pschěpošnaty pschěš tutón šwěć hieč. Še wšćej šwojej wyšćosćću a lubosćću we wutrobj dyrbjěšće wón pschěšćodjenje, hanibu a hórće hidjenje pschěcžěpcić. Ale šćto šćebi wón š teho šććimi? Wón je šwojeho Wótza hlóšć šćhšćal: „Ty šy mój luby Šsyn, nad kotrymž mam dobre špodobanje!“ Wón wě,

so jeho Wótz jeho snaje, so wón njepšhestajnje we swojeho Wótza lubosczi wotpoczuje. Wón je pschezo na swojeho Wótza wutrobje žiwu a wužiwa pod wschěmi czežemi a a czežpjenjemi swojeho žiwjenja njestoncžny pokoj, njewuprajnu radošč. A tajki pokoj, tajku radošč chze wón nam wschitkim šobudželicž. Wón šo se žadosču hori, tón poklad, kotryž wón we wutrobje nošy, na wschěch swojich bratrow wudželowacž.

„Nichtó njesnaje Wótza, khiba Šsyn,“ wón praji. Haj, tak njeje nichtó Boha snak. Šdnž šebi cžlowjetojo se šamšnych myšlow wobraš wot Boha šezinja, dha tón pschezo njemóžny a bjesbhtny wostawa. Šsamo cži wulžy mužoj w Šsraelu, kotrymž šo Wóh w šastarštwje šjewi, Abraham, Mójšaš a profetojo, šu jeno něotre pruhi jeho krašnosče a lubosče wohladali. Do wutrobje nuts je jemu Šsyn šam pohladak. Šschetož Šesuf njeje jeno na tutej šemi Boha šesnak, ně, w jeho Duchu bēšche dopomnjecze žiwe, kotrež hacž do wěčnosče nuts došahasche. Šesuf wjedžišche, so bē wón dawno prjedy pola Wótza był. Wón bēšche wot wěčnosče šem s jeho najpotajnišchej radu šnaty. Šschitke myšle Wótzneje lubosče pschēd nim w najpotajnišchej jašnosči wotkryte ležachu. Tehodla móžesche je wón wurjekowacž, kaž nichtó prjedy.

Haj, nichtó njesnaje Wótza, khiba Šsyn a komuž jo Šsyn chze šjewicž. Komu dha chze jo šjewicž? Najradšcho chžyl jo wschēm cžlowjekam šjewicž; wón wschaf jo tež wopravdže wschitkim pschpowjedacž dawa, šajki wotpohlad ma Wóh s nami. Ale mnošy šebi myšla, so to šami šepje wjedža. Tuczi našdaczi dyrbja šo tehodla tež se šleposču khostacž. Šesuf ma wješele nad tym, so s najmjeišcha někotsi šwoju wutrobu wobšbožazemu šwětku njebjeskeje wěrnosče wotewrjeju a šo nješanibuja, w šwěcže ša „njerosomnych“ placzicž. Tehodla wón praji: „Ša cže kšwalu, Wótče a Šnježe njebjesow a šemje, so ty to pschēd mudrymi a rošomnymi potajil šy a šy jo tym njerosomnym šjewil. Haj, Wótče, pschetož wono je šo tebi tak derje špodobało.“ Wóh ma špodobanje nad kšudymi, kotřiž chzedža šo psches Šesufa wobohacžicž dacž. „Šbóžni šu cži, kiž duchomnje kšudži šu; pschetož jich je to njebjeske kralesstwo.“ Haj, šbóžny šy ty, hdnž šwoju kšudobu, šwoju šlabosč, šwoju pomozu=potrjebliwosč špóšnajesč, hdnž ty tyšchny a šrudny š njemu pschindžesč. „Šbóžni šu cži šrudni; pschetož woni budža trošchtowani!“

Šlej, tole je tón muž pošny wyškosče a miłosče! Tole je twój Šbóžnik, Šnješ wschitkich wězow, a tola hotowy, nam wschēm šlužicž. Tole je tón muž, kotryž, hacžrunje bohaty bēšche, tola kšudy bē našche dla, so bychmy my psches jeho kšudobu bohaczi byli. Tón je, kotrehož pschecželniwe pscheproschenje ja wam nješu: Šbóžce š njemu — wón waš woššewi! Tola so bych to pscheproschenje na prawy napiš dak, dha pruhujmy, komu wono placzzi.

Koho Šesuf pscheproschuje?

Šo wón tych „mudrych a rošomnych“ njewoła, to šmy hižom widželi. Šschetož tym šo ničšo njewošjewja, khiba šo bychu najprjedy se šwojeje wyškošje našdatošče dele štupili, šo hódnje ponižili a špóšnali, so s jich mudrosču a rošomom ničšo njeje. Šotom šmēm šašo š nim pschišč. — Šunje tak nješmēm to pscheproschenje pschijnecž wschēm šamopravym a s pocžinkami našycženym: pschetož Šbóžnik je ša hřěšnikow pschišchol a jeno hřěšnikow pschijima. Šchtož šo ša psche dobrego džerži ša tajke mjeno, ša teho je Šesuf Šhryšuf tež psche dobry:

wón šo precž njemjeta na tajkich, kotřiž jeho njetrjebaju. — Teho runja nješmēm to pscheproschenje bohatym pschijnecž, kotřiž mēnja, pošny pjenježny mēch je žórlo šboža, a maju=li jeno tón, potom šo ničšo njeprašcheju wo njebjeska a šemju. Šschetož mój Šbóžnik je prajil: Šhudym budže ewangelion předomane. Tehodla du nimo duri bohatych, hacž woni špóšnaju, so šu pschi wschēm bohatštwje kšudži a šo po Wosy prašhecž nawuknu. — Komu potajkim dyrbju to pscheproschenje Božeho Šsyna pschijnecž? Wón je to jašnje prajil: „Šbóžce šem še mni wschitžy, kiž wy špróžni a wobcžeženi šče!“ Duž dha jo wam nješu, kiž šo wy bēdžicze a šdnchujecze pod wschelakej czežu a tlóčženju kšudeho, knicžomneho, hřěšneho šemškeho žiwjenja.

Wy kšudži a potrebni! Špróžniwe a bjesradošne je wašche tudybncze. Wy šwoje dny s wjele nusu a parowanjom pschētrawacze. A cži šbožowni, kotřiž porno wam bydla, hušto ani šdacza wo tym nimaju, šchtož dyrbicze wy šnjecž. D wěcže jeno: Šesuf wašchu czežu šnaje, Šesuf chze ju wam njecž pomhacž. Wón móže najkšudšche a najcžemnišche hēty se šlōncžnymi pruhami šwojeje lubosče napjelnjowacž. Wón móže štarosče šacžericž, tradanje špokojicž, wschitku nusu š šabncžu pschijnecž. D pójče š Šesuf, wón waš woššewi!

Wy šamotni a wopušcženi! Wy žaneho pschecžela na šemi nimacže, kotremuž mohli šwoju wutrobu wušypacž, ale wy macže pschecžela w njebjesach, kotryž je wam pschezo bliško. Dajče šebi woczi wěry wotewricž. Šlejče, tak wón trošchtujo pschēd wami šteji. Šbóžce š Šesuf, wón budže wam s najšwěrnishim pschecželom!

Wy kšori a bēdni! Wy pošni bolosčow na šwojim lēhwje ležicze a drje šo hušto njecžerpliwje prašhecže: ach Šnježe, tak dolho? Špominajče na to, so je wašch Šbóžnik hišcže wjele wjazy pschecžerpil dnžli wy. Wón derje wē, tak je wam wošolo wutrobje. Wón tež derje wē, šchto je wam dobre a tak wjele móžecze šnjecž. Wón pomha šobu njecž. Šbóžce š njemu, wón waš tež wošrijedž bolosčow a bēdnosče tak cžichich, tak wješelych, tak štrošchtnych w Wosy šezini, so dyrbicze jeho jako najlěpscheho šekarja špóšnacž.

Wy s winu=wobcžeženi! Wy s naštróženjom widžicze, hđže je waš pucž njepocžinkow domjedł. Bože šasnje, wot waš pschēstupowane, jako wobškoržbnizy pschēd wami šteja, wašche šwědomnje wam wobšwědcžuje, so šče šo pschēd Bohom czežko pschēhřěšchili. Šřechi, kotrež šo wam něhdy tak lōžke šdachu, nětko s zentnarškej czežu na wašchej dušchi leža. Šdže chzecze cžetnyč pschēd Božim šudom? Njecžekajče — pójče š Šesuf! Šodrjenzy we šwojimaj rukomaj a nošomaj je šebi wón wašche dla šbicž dak, wam š lěpschemu je wón šwoju krej pschelak. Dajče šo psches njeho s Bohom šjednacž!

Koho dyrbju hišcže wołacž? Še něhdže hišcže druge horjo abo czežmo, je něhdže hišcže něšajša nusa na cžele a dušchi, kotruž ja njesnaju, šu něhdže šylly, kotrež šo w potajnym ronja dla šamšneje abo zušjeje winy, šu něhdže hišcže špróžni a wobcžeženi — ja šym winowaty wam rjez, šchtož Šesuf praji: „Šbóžce šem še mni, ja chzu waš woššewicž!“ Tón Šswjaty njemóže ludacž. Milliony wobšwědcžuja, so je wón tym, kotřiž šo jemu dowěreju, šwoje šlowo džeržak. Niz jedyn njeje na Božim dalošim šwěcže namašacž, kotrehož budžišche Šesuf bjes trošhta, bjes woššewjenja wostajil abo šamo wot šo štorcžil, hdnž wón š njemu pschindže.

Kak pať jeho ťlubjenje dozpijemy?

Bójče ťem te mni, je Jeťuť prajiť. Reka to: ras hujnje na njeho pomyšlicy? Ubo ras w bibliji cziťac? Ubo ras ťemťchi hiecy? Ne, s tym to hiťcze ťežinjene njeje. Sa tu Jeťuťa tať-rjez s wupťeťtrienymaj rukomaj ťac? widzu; do tuteju rukow chze wón ťpróžnych a wob- czeženych wobťanťnyč, na ťwoju wutrobu chze wón ťebi jich tloczic. Sčtož wón wot nať žada, je dowěrjenja- polne podacze jemu. To je wěra, hdyž něchťo praji: jowle ťym, mój Sbožniko; ja chzu ťo twojemu wozženju zyle pťchewoťtajic. Sa ťym twój, nětko cziť so mnu, ťchtož chzeťch. S taťkej prawej wěru do njeho je tež to wotacze a ťlědowanje ťwojane. — To je tón zylť pťchah, kotryž wón tym ťwojim napoťoža, so woni jemu wěrja. Pola njeho jeniczy wěra placzi. Dale wón niczo nježada. Nochzeťch ty jón na ťo wťac? Hdže mozeťch ťo lěpje mēč dťžli pola njeho, kiž dže praji: ja ťym cziťeje myťle a s wutrobu poťorny? Glej, jeno to dťrbicť wot njeho wuťnyč. A hdyž ty to we wěrje wot njeho wuťnyč, potom je najťraťniťe ťlubjenje twoje: potom ty wotpo- cziť namakaťch sa ťwoju duťchu. O taťke drohotne ťubťo je wotpocziť duťche! Cziťoťke žiwjenje je ťamť njemēr. „Mój czať w njemērje, mój wotpocziť w Boťu“ — to bēťche heťťo jeneho nadobneho pruskeho krala. To wot nať wťchitkich placzi. Duž ťloz ťwoju duťchu s Bohu, ťhladuj ťtajnje na muža polny wťťoťoťe a miťoťe, ťwo- jeho Sbožnika. Cziťn wťchu ťwoju czežu a ťwoje horjo s polnym dowěrjenjom na njeho. Tať njemōze cziť nicťo twojeje duťche poťoj rubic. Samjeñ. J. H. w H.

Sdťchowanje w ťyťknej khoroczi.

Jeťu! hdže dha ťy?
Pťchindz mi s pomozť;
Kak? so mje tať zuť wozziťch,
Njeťnajomnje so mnu ťhodziťch:
So mi wutroba
Tu je ťyťkniwa?

Jeťu, wuťnyč mje,
Njech žel Tebi je
Mje, kiž ja tať jara proťchu,
Se ťylami prjōdť Cziť noťchu
Wulke hubjenťwo,
Kiž mje trjechilo.

Budz ty bliťto mi
W mojej khoroczi,
Kiž ja ťym tať ťhuda jata,
Kotrejž ťwobodnoťe je wťata;
Glaj, džeñ wote dnja
Mój ťyť pťchibťwa.

Jeťu, pomhaj mi
W mojej ťyťknoťci:
Njedaj mojim myťlam ťhinťeč,
Prjedť hac? daťch mi ťo minťeč;
A hdyž wumrječ mam,
Wjedz mje s njebjeťam.

Hdyž pať czeťpic? mam,
Budz mój lēťar ťam;
Hdyž ja ťebi njewēm radť,
A mój roťom chze byč? ťlaby:

Wolam ťyťkniwje,
Teħdom wumoz mje.

Jeťu, poťylť mje,
Hdyž mi ťyťkno je:
Hdyž ja ťrudna s njebju hladam,
Na kolena dele padam:
Hdyž we tyťknoťci
Czyly bēža mi.

Sa něť ťaczuwam,
Dowěrjenje mam,
So mi moje hrēchi wodaťch,
Mi tež s hnady ťtrowoťeč podaťch;
Hdyž niž na ťemi,
Dha we wēcznoťci.

Tať ja s wjeťelom,
S dťatnym ťhērľuťchom
Tebi ťhwalbu pťchednoťchuju,
A temu tón dar naložuju:
Kiž ty, Jeťu mi
ťnadnje wobradzi.

Handrij Zejľeť.

Sserbowka.

Historiťka novella wot R. Žibuťa. Seťerťťečzil K. A. Fiedleť.

(ťotracžowanje.)

XVI.

Maťajtra rano po podawťach, w prjedawťchim ťawje wupowje- danyč, ťo bratraj Reinhard a Luther na dworje Rhočzebuťkeho hrodu ťeťkaťtaj, pťchi cziťmž prēñťchi poťlědniťchemu powjedacťe, so je Schorjeľ padnyť, a so chze ťo knjeť Hans s dwēmaj ťtomaj muži, kotryž jemu hiťcze wotťachu, w bližťkej nozť hac? do Rhočze- busa pťhebic.

„To dže je jara derje, so poťylťjenje doťtanjemť.“

„„Haj, ale Broťop s 5000 mužemi sa nimi czeħnje, a potom je Ĥuťitam mōžno, zyle mēťto wobleħnyč. Duž dťrbimť dženťa wjecžor na wupad hotowi byč. Ĥotuj ťo teħo dla na trutu bitwu?““

„Hiťcze ženje w bitwach njezofach; budže-li ťrach tu, dha mje tež na ťwojim mēcze namaka!“

„„Najťerje ťmējeťch tež hiťcze druħe njeťpodobnoťeč pōdla““, Reinhard se ťarťaťiťim poťmēwkom poťraczeťche; „„my wjele hoťci doťtanjemť, a mōže ťo ťac? so budžeťch ťwoju rjanu rōžknu ťtťu wotťupic? dťrbječ.““

„S Twojeħo woblicza ťpōťnawam, so je cziť moja naležnoťeč ťnata. Wē ju nan?“

„„Nē, hac? dotal hiťcze niž. Tola na to chzu Cze ťedžbliweħo ťežinic? so maťch najťerje ťraťneħo konťurentu. Saťo wēčera wjecžor poťdže s wotnom won pohladnyč, ťo mi ťeťda, tať by nēľajka mužťta podoba ťo po ťchomje, pod Twojimi wotnami pťchi Sprewi ťtejazťm, dele ťunťla a wodu pťchepľuwaťa. Mlyn wu- ĥlad ťadžewaťche, tať so njemōžach jejny daľťchi puc? wob- ťedžbowac?.““

Luther ťo ťrōzi. „Sčťo dťrbjať tať ruče jejny pťchēbťť wunamaťac? hdy by jón wona ťama na potajne waťchne nje- pťcheradziťa? Sejne wotno ĥodzi ťo jenož s njeťťečelťkeħo lēħwa wobťedžbowac? a je loħzy mōžno, so tudy pťcherada hraje. W kotrym czaťu ťy tu podobu widžal?“

„„Krotko do poťnozť, a buč ĥaťle pťchēť trōžť wospjetowane ĥwiťdanje s tamneħo brjoħa Sprewje ťedžbliwť ťežinjeny.““

„Pťchipoťdnju ťo jaťo widžimoi, a potom chzu Cziť ťwōji

wumyśl sźelicz. Reinhard kwny i głowu, a wobaj bratraj ƚo dźelischtaj.

Mařka mjes tym ťrudna we ťwojej ťwoje ředźeře. Wona njebē ƚo rořbudźicź mohła, do teho łoža ƚo lehnycź, w kotrymž hewał tón njeuřchniř wotpoczowaře, a bēře teho dla zyliczku nōz na stole pťeředźala. Sej bē, kaź by ƚo nēkařka řhorocź pťeřes jejne žily dřeła; ťyma ju řchapeře a kałata bolocź bē jeynu ťprownu głowu ťapťijala. Tu ƚo ťlabje do duri řakłapa, ryhel rořhladnije wotřuny, a řkuzobniř řańdźeneho dnja nuts řařtupi. Tón ƚo řtrōzi, jařo do mucźneho woblicza nařeje pťeřeźel-nizy pohłada, a je řjawnej řobuźelnořcžu rjeřny: „Mi je Ćze řel, hołcźka, a tola dyrbju Ćzi wořjewicź, řchtož je mi porucźene: Ćnjes Luther ƚo dawa prařeć, hać chzeř jeho dźenřa widźecź; jeli niź, dha ř nim teź řwoje řnēdanje řařpowař, hař ř zyla jecź a picze.“

„Braj jemu, řo chzu radřcho řawutlicź, hać jeho řařo wo-hładacź. Tola, dobry muźo, jenu pťořtwu mi njeřapowjedźiřch: Dny řu řymne a wjecźory dołhe, a mi woheř a řwēza pobrachuje-taj. Budź řmilny a řařtaraj mje ř wobořim!“

„To dyrbi ƚo na mēřcze řtacź, priedy hać ƚo mi řakaže!“ Tón řkuzobniř dźeře a ƚo bōřny na to ř łōnzom řucheho drijewa a lampu wrōczi; teź řełeźto, řamjen a řahu njebēře řabny. Po-řkuz řebi řama, pťchetož moja dlēřcha pťchitomnořcź by njedowēru řbudźila; teź mam wjele cźinicź, dokełź tule nōz řta hořczi woczau-jemy.“ Ř dalřchim rēczam njeřtejwiřchi, ƚo wōn řpēřhnye wotřali.

Mařka řebi w pjezařu řatepi, nēřchto wot řřhowaneje jēdže wuźi, řwōj płařcź w bliřkocźi wohnja na řemju wupřeřtrje, ƚo na njōn lehnj a bōřny twjerdze wuřny. Ćakle pořdže popořdnju wona wozuczi a ř poł wjeřelny, ř poł tyřchny mi docźařanjami nozy napschecźiwo hładaře. Ćako bu cźma, ƚo řařo wohnje huřitiřch ťraźow pťchi kromje lēřa pořařowachu. „Nēřto wōn bōřny pťchidźe“, wona řebi je ředźiwořcžu řchepny; „Wōh chzu dacz, řo mohł to bjes řtracha řcźinicź!“

Njejabzy, jařo řwojej woczi řařo ř řnatej kromje lēřa řkozi, tam nēkařke řpodźiwne hibanje wuhlada. Wjele cźemnyř podobow řo napschidźnje pťeřes lēř cźiřcźachu a ř Ćprewi bēžachu; wohnje huřitiřch ťraźow bēchu ř dobow wuhaple, řtrařchny hołk, kaź wot řopytow mnohich řoni, namēřchany ř wōjnřkej wōłanzu, pťeřes řuninu řlinčeře, hać ƚo řłōncźnje priedy rořpťořchene cźrijōdy w huřtej řupje pťeřes řhodowřke wrota łōcźachu, kotrež buch u wotewrijene a wuczeł pťtaźnyřch pťchijachu. Ćuřitojo jim řa pjatomař řlēdowachu a pťtachu ƚo řobu pťeřes wrota pťeřeźiřchecź. Dokełź pał bēchu pťeřes nahly nadpad Ćhorjelczanow do njeporjadka pťchidźli a ƚo w cźemnej nozy rucze do řamłnyřch řolonow w řromadu nama-řacź nje mōžachu, dha jeno jenotliwje pťchidźachu a buch teho dla wotraźeni. Mařka bē pťeřes nōz a leźenje řwojeje řtwy řa-dźēwana, tute podawłi dopōřnacź a mēnjere, řo řu Ćuřitojo nad-pad řcźinili a řrōd wobřadźili. Řbōdy wōkomil řwoje wuřwobo-dźenje pťeřes Siegmunda woczakowaře. Ćako bē tał poł hodźiny w řřhłniwej napjatořczi pťeřebyla, w řhodze wřcho woczichny; teź wonka ƚo nićo wjaźy njeřnu. „Dźenřa wōn wjaźy njeřchidźe!“ wona řdychny; „wōn ma wēřcze na řwojim mēřcze być. Nje-řpuchecź hiřcze nadźiju, wboha wutroba; řchto wē, hać jutřiřchi dzeń nēřchto dobre njeřchidźe!“ Ć tajřimi myřlemi lehnj ƚo Mařka řařo bliřto pjezařa na řchpundowanje, řo by řpał pťtała, hać řunje podarmo. Bōřny na to jej bē, jařo bychu ƚo po řkorridoru řradźne řtupy bliźile, a to hać ř jejnym řurjam, hđež potom woczichnychu. Teź wot wonka tajři řny řařlyřcha, kaź by nēřto njedohładniwje na jenu řuchu hałořu řtupiř; potom bē teź delka wřcho cźicho. Po nēhđe řchtwōrcźhodźiny ƚo řłabe řchumjenje we wōdze řly-řeře. Potom řhibowachu ƚo řařo, kaź wczera, dubowe hałořy, w kotrych ƚo bōřny na to muźřka podoba pořbēze. Mařka bē

ř wōnu pťchidźila a je ř cźicha wotewřila. „Ćźeřaj, lubowanj“, wona ř lēdy řlyřchomnym, ale řřhłnym hłōřom řchepaře; mi je, kaź bychu na naju řakali!“

„Njedbudź tał bojařna! Wřchaf dźe je w řhodze a wōkōlo njeho wřcho cźicho; duź řapťchimi rucze řchrył a řwjařaj jōn pra-wje twjerdze řa wobłuf!“ Ć tymi řłowami jōn jej bjes wocz-a-řanja dalřeje wotmłowy pťchidźiřny, a dołho njetrajeře, dha ř nowa na Mařhnej wutrobje wotpoczowaře. „Ćchto czi je, lubodroha?“ pocza wōn po pťenim wobjeczu; „Ty řchepje-tař!“

„Ća řchepjetam wo Tebe. Ćunje mi bē, kaź byř řchczertot mjecza na pťchēdřalu řařlyřchala.“

„Ćmēruj ƚo, Mařka! To je najřerje řtraź, kotraź po dworje řhodzi.“

Mařka nićo nje wotmōłwi, ale Siegmundej řufu na rōt połōži a je řřhłnym wobliczom na wōkōlo kwny. Ćako pał wōn ř głowu wijeře, jemu do wucha řchepny: „Boźedla czeřni; řunje bu ryhel mjelczo wotřunjeny.“

Siegmundowe wobliczo ƚo pořhmuri. „Njeje tu řana bťōn?“

„Ćana! Ćzeřni, priedy hać...“ W tym wōkomiku řanł wrjeřkotaře; w tym řamym wōkomiku teź Siegmund jedyn wot tyřch czeřnich řtolow řapťchija, kotrež wō jřtwje řtejachu, a Mařka ƚo ř wuřchikom řeřady lubeho řřhowa; pťchetož ř wrjeřkotom ƚo nahle řurje wotewřichu a na řmjercź blēdy pťchēd nje mōdťořcžu a rořhorjenjom ƚo řnjes Luther do jřtwy wali. Ćako wōn Sieg-munda pōřna, řroczeł nařad pořtupi: jeho wobliczo czeřtowřki wurař pťchija a ř poduřchēnym hłōřom wōn te řłowa wuřtorczi: Ćajřeho řonturēnty njebudźich ƚo nadźał! Ćwoja řmjercź, Ćařardo, mi dwōjny wuźitł pťchidźe — duź jēdź ř heli!“ Ć jenym řłokom bē wōn pťchēd Siegmundom a chzyře jemu řunje wōtry mjecź do wutrobny řtorcźicź. Tola tōn bēře na to pťchidźowanj, řroczeł nařad řtupi, řtol pořbēze a řwojemu pťchecźiwniřkej řatraschny wudyr řařadzi. Ćunjež ƚo tōn wotwobroczi, bu tola jeho pťawe řamjo řrjechene a jemu řufa rořraźena. Ćchczerczo mjecź ř řemi padze, a Siegmund ƚo teho řameho řmōzni.

„Nēřkle by w mojej mozy řtało, Wam to řamo řcźinicź, řchtož mējeřcze Wj řo mnu pťjōdł, řnjes Luther, tola ja dzeřžu pod řwojej ryczeřkej dořtojnořcžu, bjesbťōniteho mořicź! Wotřalcze ƚo a wobřadźujcze ř mojej nje wjeřtu cźłowjecźniřcho, hać řcze to hać dołal cźinili. Wēda Wam, jeli ƚo jej najmjēřřcha řchidwa řtanje! Dzeń wjeczenja řawērnje nje wumōřtanje...“

(Pťchidźodnje dale.)

Wřhelake ř bliřka a ř daloka.

— Ćchtwōřik 8. oktobra budze našymřka řhromadźiřna řerbřkeje duchowneje řonferenzy w Budyřchinje. Ćhromadźiřna řapocźnje ƚo w 10 hodź. w winowej řiczi. Ře řonferenzy pťchidźamłnje ƚo řhromadźiřna řniřowneho towařřtwa, w kotrež ƚo lēne řlicźbo-wanje pťchēdpołōži.

— 30. řeptembra je ƚo nowa řełeřniza ř Ćakez do Wōjereź řwjařocźnje wotewřila. W Ćakezach mējeře ř. řarał Ćōlcź po-witanřku rēcz, hđyž bēře řwjedzeńřki cźah ř Wōjereź pťchidź. W 12 hodźinach řařo cźah ř Ćakez do Wōjereź wotjēdze a mējachu ƚo na wřchēch řařtaniřcźach powitanja. Ćwjeřelaze bēře, řo wo-hładachny ř powitanju řerbřke młode hołzy w narodnej řerbřkej drařcze. We Wōjerezach mējeře ƚo řwjedzeńřka hořcźina, hđež řnjes řrajny radźiczeł dr. Řegenřcheidt řwjedzeńřku rēcz dzeřeře.